ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΜΗΣ
SYMI ARCHAEOLOGICAL MUSEUM

ΣΥΜΗ / SYMI

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Σύμης ιδρύθηκε το 1961 και βρίσκεται στη συνοικία του Αγίου Αθανασίου στο Χωριό, όπως ονομαζόταν το παλαιότερο τμήμα της πόλης. Στεγάζεται σε αρχοντικό σπίτι που αποτελείται από «ανώγαιον, κατώγαιον, μαγειρείον, στέρναν και αυλήν», με νεοκλασικά στοιχεία που προστέθηκαν το 1875. Τα εκθέματα καλύπτουν διαχρονικά την ιστορία του νησιού από την προϊστορική εποχή έως και τους μεταβυζαντινούς χρόνους.

Η είσοδος οδηγεί σε βοτσαλωτή αυλή, όπου είναι εκτεθειμένα αρχαία και παλαιοχριστιανικά γλυπτά (ενεπίγραφες επιτύμβιες στήλες, ελληνιστικοί βωμοί, κιονόκρανα κ.ά.). Στη μικρότερη εσωτερική αυλή είναι τοποθετημένοι αμφορείς διαφόρων εποχών.

Αφιερωμένη στους αρχαίους χρόνους είναι η πρώτη αίθουσα, στον χώρο της κουζίνας του κυρίως σπιτιού. Εκτίθενται επιτύμβια και αναθηματικά γλυπτά από τον 5ο αι. π.Χ. έως τον 2ο αι. μ.Χ. Σε προθήκη που έχει διαμορφωθεί στο τζάκι εκτίθενται υφαντικά βάρη και κεραμική από την ύστερη εποχή του Χαλκού, την αρχαϊκή, ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή, ενώ στο παλιό ερμάρι τρεις πήλινες γυναικείες προτομές, κτερίσματα του 5ου αι. π.Χ. και «θησαυρός» χάλκινων ρωμαϊκών νομισμάτων.

Στη δεύτερη αίθουσα πληροφορούμαστε από χάρτες τα μνημεία του νησιού κατά την παλαιοχριστιανική, βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο. Από τα αντικείμενα των παλαιοχριστιανικών χρόνων εκτίθενται γλυπτά, καθώς και φωτογραφίες του ψηφιδωτού δαπέδου από τη βασιλική στο Νημπορειό. Από τη βυζαντινή περίοδο, την ιπποτοκρατία και τη μεταβυζαντινή εκτίθεται φωτογραφικό υλικό με αντιπροσωπευτικά δείγματα ζωγραφικής από τον διάκοσμο ορισμένων σημαντικών μνημείων, όπως από τον Άγιο Ιωάννη της Τσαγγριάς, τον Άγιο Προκόπιο, καθώς και δείγματα μεταβυζαντινής αρχιτεκτονικής.

Στην ίδια αίθουσα, σε μια μικρή προθήκη παρουσιάζονται χάλκινα νομίσματα που καλύπτουν χρονικό διάστημα από τη ρωμαϊκή εποχή έως την ιπποτοκρατία και σε μια άλλη βιτρίνα προβάλλονται εφυαλωμένα κεραμικά πινάκια των αρχών του 13ου αιώνα. Σε ξεχωριστό πίνακα γίνεται γραπτή αναφορά στο Κάστρο του Χωριού και την εκκλησία της Παναγίας (19ος αι.). Επίσης, ξεχωριστή είναι η αναφορά στο Μοναστήρι του Πανορμίτη με μια ξύλινη ανάγλυφη εικόνα, που φέρει παράσταση του αρχαγγέλου Μιχαήλ, προστάτη του μοναστηριού, και τον περιηγητικό χάρτη με την αντίστοιχη περιοχή.

Η τρίτη αίθουσα είναι αφιερωμένη στη μεταβυζαντινή τέχνη και περιλαμβάνει εικόνες αυτής της περιόδου, καθώς και φωτογραφίες από τον τοιχογραφικό διάκοσμο του καθολικού της μονής Μιχαήλ Ρουκουνιώτη (1738), του Προφήτη Ηλία (1734) και της Μεταμόρφωσης του Χριστού (Μεγάλος Σωτήρης, 1727). Εκτός αυτών εκτίθεται ξυλόγλυπτος επιτάφιος και μια ξυλόγλυπτη κασέλα. Σε βιτρίνα εκτίθενται εικόνες, αντικείμενα μικροτεχνίας και χειρόγραφα βιβλία.

Η τέταρτη αίθουσα, που ουσιαστικά είναι το χολ του σπιτιού με τη νεοκλασική είσοδο, περιλαμβάνει αεροφωτογραφία του νησιού, απεικονίσεις του σε χάρτες περιηγητών (15ος-17ος αι.), μεταλλικό χρηματοκιβώτιο καραβιού, εξάντες και δύο πίνακες με ανάγλυφες παραστάσεις καραβιών. Σε εξέχουσα θέση προβάλλεται πάνω σε γαλάζιο φόντο το γνωστό ξυλόγλυπτο ακρόπρωρο με γυναικεία κεφαλή.

Η πέμπτη αίθουσα έχει λαογραφικό υλικό (γυναικείες φορεσιές, ξυλόγλυπτες και ζωγραφιστές κασέλες, πίνακες, καθρέπτη κλπ.), καθώς και φωτογραφία του οικισμού πριν από την καταστροφή του κατά το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο. Επίσης, επισκέψιμοι είναι οι βοηθητικοί χώροι στα βορειοανατολικά της αυλής με ζωγραφιστό ξύλινο γείσο και τα μαγειρικά σκεύη στα ράφια (χώροι 6 και 7).

ΣΑΛΑ ΧΑΤΖΗΑΓΑΠΗΤΟΥ

Η Σάλα Χατζηαγαπητού συνδέεται με πέτρινη σκάλα με το Αρχαιολογικό Μουσείο, με το οποίο αποτελεί ενιαίο επισκέψιμο χώρο. Πρόκειται για ένα τρίπατο, πετρόκτιστο αρχοντικό με όψη κάστρου εξωτερικά, που περιβάλλεται από ψηλό μαντρότοιχο. Ερειπώθηκε με τον χρόνο και αναστηλώθηκε το 1971 από την Αρχαιολογική Υπηρεσία. Από τη βοτσαλωτή αυλή οδηγούμαστε μέσω της κύριας εισόδου στην κεντρική αίθουσα υποδοχής, η οποία είναι διάτρητη από παράθυρα και φεγγίτες και στεγάζεται με ξύλινο ταβάνι. Το δάπεδο καλύπτεται με πλάκες και βότσαλα, διευθετημένα σε γεωμετρικά σχέδια. Οι τοίχοι καλύπτονται με αξιόλογες τοιχογραφίες, από τις οποίες σώζονται τμήματα με παραστάσεις των συμβόλων των Ευαγγελιστών και με απεικονίσεις νεαρών εραστών, έργα πιθανώς ντόπιων καλλιτεχνών. Στις στενές πλευρές έχει διαμορφωθεί καθιστικό με ξύλινους πάγκους και εξώστης πάνω από την είσοδο για τη θέση ορχήστρας. Οι λοιποί χώροι περιλαμβάνουν γραφείο, τραπεζαρία, υπνοδωμάτια, «γεροντομοίρι», «κρυφτούρι», όπου έκρυβαν τα πολύτιμα αντικείμενα, κουζίνα κ.ά. Διέθετε, επίσης, βοηθητικούς χώρους στον ημιώροφο και στα υπόγεια.

Η αρχιτεκτονική του ξεχωρίζει από τα άλλα κτίσματα του οικισμού. Πιθανότατα χτίστηκε στα τέλη του 18ου αιώνα βάσει σχεδίου φερμένου από τη Βενετία, δείγμα οικονομικής ευχέρειας της οικογένειας Χατζηαγαπητού.

The Symi Archaeological Museum, founded in 1961, is located in the neighbourhood of Ayios Athanasios in Chorio, as the old part of the town is known. It is housed in an *archontiko* ("mansion house") that comprises an upper floor, ground floor, kitchen, cistern and courtyard, with neoclassical features added in 1875. The exhibits cover the history of the island from the Prehistoric period down to Post-Byzantine times.

The entrance gives on to a pebble courtyard, in which ancient and Early Christian sculptures are displayed (inscribed grave stelai, Hellenistic altars, column capitals, etc.). Amphoras of various periods are exhibited in the smaller, interior courtyard.

The first room, in the kitchen of the house, is devoted to ancient times. It contains funerary and votive sculptures dating from the 5th c. BC to the 2nd c. AD. A showcase set in the fireplace has a display of loomweights and pottery from the Late Bronze Age and the Archaic, Hellenistic and Roman periods, while the old wall-cupboard contains three terracotta female protomes, placed as offerings in graves of the 5th c. BC, and a hoard of copper Roman coins.

Maps in the second room provide information about the monuments on the island in the Early Christian, Byzantine and Post-Byzantine periods. The Early Christian objects on display include sculptures, and there are photographs of the mosaic floor of the basilica at Nimborio. The Byzantine, Hospitaller and Post-Byzantine periods are represented by a photographic exhibition showing characteristic examples of wall-paintings from the decoration of some important monuments, such as the churches of Ayios Ioannis at Tsangria and Ayios Prokopios, and also examples of Post-Byzantine architecture.

A small showcase in this same room contains copper coins covering the interval from Roman times to the Hospitaller period, and another showcase is devoted to glazed ceramic plates of the early 13th c. A separate panel contains a reference to the Castle of Chorio and the church of the Panayia (19th c.). There is also a separate reference to the Panormitis Monastery, with a wooden relief icon depicting the Archangel Michael, the patron of the monastery, and a traveller's map showing the relevant area.

The third room is devoted to Post-Byzantine art, containing icons of this period and photographs of the wall-painted decoration in the katholikon of the Monastery of Michael Roukouniotis (1738), and the churches of Prophitis Ilias (1734) and the Metamorphosis Sotiros (Megalos Sotiris, 1727). Additionally, there are a wood-carved *epitaphios* and a wood-carved chest. A showcase contains icons, objects of minor art, and manuscript books.

The fourth room, which is essentially the hall of the residence, with its neoclassical entrance, contains an aerial photograph of the island, depictions of it on traveller's maps (15th-17th c.), a metal safe from a ship, compasses and two framed relief depictions of ships. On a blue backround pride of place is given to the familiar wood-carved ship's prow in the form of a female head.

The fifth room is devoted to ethnographic material (women's folk costumes, wood-carved and painted chests, paintings, mirror, etc.), and a photograph of the settlement before it was damaged during the Second World War. The ancillary rooms at the north-east of the courtyard, with painted wooden cornice and cooking utensils on the shelves, is also open to visitors (rooms 6 and 7).

THE CHATZIAGAPITOS HALL

The Chatziagapitos Hall is connected by a stone staircase to the Archaeological Museum, the two forming a unified area open to visitors. The Hall itself is a three-storey, stone-built *archontiko* ("mansion") with the external appearance of a fortress, enclosed by a high wall. It has fallen into ruins with the passage of time and was restored by the Archaeological Service in 1971. From the pebble courtyard visitors pass through the main entrance into the reception area, in which there are windows and fanlights, and a wooden ceiling. The floor is covered with stone slabs and pebbles arranged in geometric patterns. The walls are adorned by interesting wall-paintings, parts of which are preserved, with depictions of the emblems of the four Evangelists and scenes of young lovers, probably painted by local artists. The narrow ends of the room have been converted into sitting areas with wooden benches, and there is a balcony above the entrance used as a musicians' gallery. The other rooms include an office, dining hall, bedrooms, a *yerontomiri* (room set aside for old people), a *kryphtouri* (room for keeping valuables), kitchen, etc. There were also ancillary rooms on the mezzanine floor and in the basement.

The architecture of the building sets it apart from the others in the settlement. It was probably erected at the end of the 18th c. on plans brought from Venice, and attests to the wealth of the Chatziagapitos family.

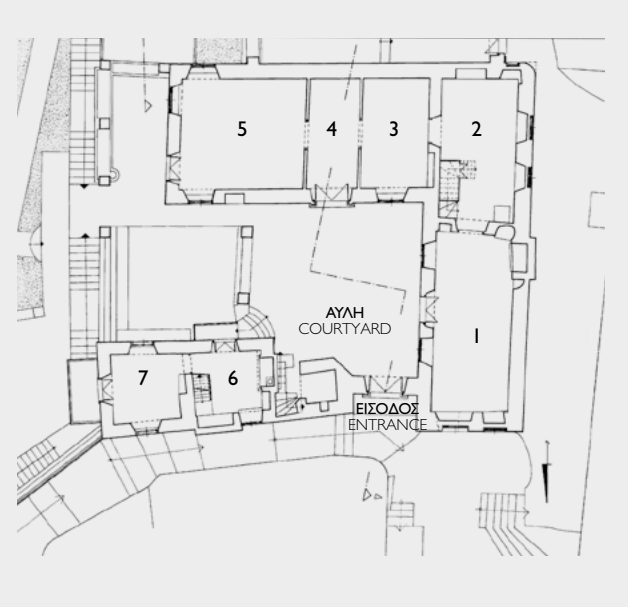

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΜΗΣ

SYMI ARCHAEOLOGICAL MUSEUM

ΣΥΜΗ / SYMI

T: 22460 71114

ΚΕΙΜΕΝΑ: ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

TEXT: ELENI PAPAVASSILIOU

GENERAL SUPERVISION: ARF, PUBLICATIONS DEPARTMENT

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE
e-Ticketing system

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
HELLENIC REPUBLIC
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Ministry of Culture and Sports

Hellenic Organization of Cultural Resources Development (HOCRED)
www.tap.gr

117_AMΣ_GR-ENG_2019. © Τ.Α.Π.